

THE ROLE OF COMPUTER GRAPHICS IN TRAINING

K.Yembergenov¹

N.Koshkarbaeva²

A.Maqsetbaeva³

Karakalpak State University named after Berdakh

KEYWORDS

design, pedagogical methods,
color matching

ABSTRACT

The main goal of teaching the subject of computer graphics is the practical and theoretical formation of students' skills of creating and processing images using practical programs.

2181-2675/© 2022 in XALQARO TADQIQOT LLC.

DOI: 10.5281/zenodo.6646563

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

¹ Karakalpak State University named after Berdakh

² Karakalpak State University named after Berdakh

³ Karakalpak State University named after Berdakh

MUTAXASSIS TAYYORLASHDA KOMPYUTER GRAFIKASINING O`RNI

KALIT SO‘ZLAR:

dizayn, pedagogik usullar, ranglar uyg'unligi

ANNOTATSIYA

Talabalarga amaliy dasturlar yordamida tasvirlarni yaratish va qayta ishlash ko'nikmalarini amaliy va nazariy jihatdan shakllantirish kompyuter grafikasi predmetining o'qitishni asosiy maqsad hisoblanadi.

Hozirgi zamonaviy bosqichda fan-texnika, ilg'or texnologiyalar yutuqlardan foydalanish asosida shaxsni tarbiyalash, oqitish va rivojlantirish maqsadlari, mazmuni, metodlari, vositalari va toshkiliy shakllarini ilmiy táminlash pedagogik dolzarb vazifalar sirasiga kiradi.

Hozirgi kunda kompyuter grafikasidan foydalanish inson faoliyatini turli sohalarda keng qollanilmoqda. Ayniqsa, arxitektura, dizayn, kino, kompyuter uyinlari va urgatuvchi dasturlarni yaratishda, shu bilan birga kompyuter grafikasidan foydalanishning yangi sohalari paydo bo'lishi, bu soha mutaxassislarini tayyorlash uchun yangi metodik va pedagogik usullar yaratish dolzarib masala bo'lib qolmoqda. Shuning uchun kompyuter grafikasi predmetini urganishni yangi sifat darajasiga olib chiqish zaruriyati paydo boldi.

Oquv yarayonida kompyuter grafikasidan foydalanish natijasida axborotni qabul qilish tezligi va tushunish darajasini oshirish bilan birga, talabaning tosavvur qilish imkoniyati rivojlanadi. Shuningdek, tasvirdagi ranglar uyg'unligi insonni fikr va hissiyotlarga ijobiy ta'sir etib tasavvurini boshqarib turishi ta'lim olshiga va psixologiyasiga sezilarli ta'sir etadi. Tosvirdagi tog'ri tanlangan ra'nglarning chuqurligi, quyiqligi va toni inson ruhiyatiga ijobiy ta'sir o'tkazadi. Boshqa sa'nat tu'rlari kabi grafika ham uyg'unlik nuqtai nazariga ko'ra insonni faollashtirishi yoki bushashtirishi, asabiylikni oldini olishi va fikrlarini jamlab ijobiy fikr yuritishga undaydi.

Yuqoridagi jihatlar dolzarbligini xisobga olgan ilimiy-metodik nuqtai nazaridan quydagilarni hisobga olish darkor:

- ta'lim markazlarida talabalarga kompyuter grafikasi predmetini o'qitish usullarini qayta ko'rib chiqish;
- kompyuter grafikasi predmetini o'qitishni yangi usullarini ishlab chiqish va o'quv jarayoniga tadbiiq etish;
- kompyuter grafikasi predmetini talabalar chuqur o'rganishlari uchun pedagogik , ilmiy va texnik vositalar yordamida turli shart - sharoitlar yaratish;
- hozirgi kunda raqobatdosh mutaxassislar tayyorlashga mo'ljallangan kompyuter grafikasi predmetini o'qitish uchun o'quv - uslubiy ta'limot yaratish;

Kompyuter grafikasi predmetini o'qitish natijasida talabalarda ta'lim va tarbiya , ijodiy faoliyat , san'at namunalarini tushunish va qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirish mujassamlashtirilgan holda tashkil etilishi kerak.

Hozirgi ta'lim standartlarida o'qitish natijalarini baholashning yangi shakllarini yaratishda "bilaman va bajara olaman "negizidan" bilaman , bajara olaman va amalda qo'llay olaman" nuqtai nazariga o'tilishiga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Olingan bilimlarni amalda qo'llay olish , masalani qo'yish va yechishda mustaqil fikrga ega bo'lish , javobgarlikni o'z bo'yniga olgan holda , paydo bo'ladigan muammolarni bartaraf etish - " omilkorlik " tushunchasi asosini tashkil etadi . Bugungi kunda talabalarda shakllanadigan omilkorlikning zaruriy xususiyatlarini paydo qilish kerak.

Kompyuter grafikasi predmetini o'qitishning asosiy muammolaridan biri o'zbek tilida yozilgan mukammal o'quv darsliklari va qo'llanmalarining yetarli emasligidir.

Talabalarda bu predmetni o'rganishga bo'lgan qiziqish yuqori bo'lsada , amalda murakkab va katta hajmli axborotni o'rganishga tayyor emaslar . Kompyuter grafikasida ishlash , aslini olganda , mashaqqatli mehnat va chuqur fikrlashga asoslangan.

Qiyinchiliklarni yengib o'tish ko'nikmalariga ega bo'lmagan ko'p talabalar bunday mashaqqatli mehnatga duch kelgach , avvalgi qiziqishlari so'nadi . Shuning uchun ularning kamchiliklarini to'g'ri tushuntirish va erishayotgan natijalari uchun ruhlantirib turish kerak.

Talabalarga amaliy dasturlar yordamida tasvirlarni yaratish va qayta ishlash ko'nikmalarini amaliy va nazariy jihatdan shakllantirish kompyuter grafikasi predmetining o'qitishni asosiy maqsad hisoblanadi.

Buning uchun talabalar :

- kompyuter grafikasini nazariy asoslarini egallagan bo'lishi ;
- kompyuter grafikasi algoritmlarining ishlash usullari va princplari bilan tanishishi;
- kerakli grafik muharrirlar va nashriyot sistemalarida ishlashni o'rganishi ;
- kompyuter dizayni asoslarini egallashi ;
- kompyuter grafikasida qo'llaniladigan sohalarni aniqlash va ularda qaysi grafik muharrirlardan foydalanishni kerakligini ajrata olishi;
- grafik muharrirlari ish quollaridan unumli va to'g'ri foydalanishi ;
- grafik tasvirlarni vizuallashtirish masalalarini mustaqil ravishda qo'yish va amalga oshirish ko'nikmalariga ega bo'lishlari kerak.

Kompyuter grafikasiga qiziqishi ortgan talaba o'qish jarayonida boshqa fanlarga ijodiy yondashadi va kelajakda o'z sahosining yetuk mutaxasisi bo'lib, olgan bilimlarini amalda qollagan holda, xalq xojaligining turli sohalarini rivojlanishiga o'z hissasini qo'shadi.

ADABIYOTLAR:

1. М.Н.Петров, В.П.Морозов. Компьютерная графика: Учебник. Питер, 2010.
2. А.А.Кузнецов, К.К.Хеннер, В.П.Имакаев и др. Информационно-коммуникационная компетентность современного учителя // Информатика и образование. 2010. №1.
3. И.В.Роберт, В.А.Поляков. Основные направления научных исследований в области информатизации профессионального образования. М.2004.
4. Қ.Ғозиев. Республика илмий-амалий анжумани материаллари. Т. 2015.